

WET- EN REGELGEVING BASIS | SPECIFIEK RAPPORTEREN | WAARNEMEN | DOELMATIG OPTREDEN

Theorieboek

Boom beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Jan Koenders

Met medewerking van: Ursula Buiteman (Welkom!), dr. Laura Koenders (neurowetenschapper), Roy Lesscher (ROC van Twente), William Plug (ROC Nova College), Hans Schuiling (Adviesbureau Safesec), Anne Timmer Melis (auteur Roadmap 365), Jan van Twillert CPP CSP (OrcaSecure bv), Bram Verheesen (Braver onderwijs, training en advies), Dennis Meijering (Secure-IT)

Bronvermelding: Verbaal Visuele Communicatie BV, Han van Zadelhoff (Higher View), Velco Brandveiligheid BV, politie, ministerie van Defensie

Titel: Wet- en regelgeving basis | Specifiek rapporteren | Waarnemen | Doelmatig optreden
ISBN: 978 90 3726 021 2
Eerste druk/eerste oplage

© Boom beroepsonderwijs 2021

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Thema 13	Inleiding recht	7
Hoofdstuk 1	Introductie	8
Hoofdstuk 2	Recht	9
Hoofdstuk 3	Rechtspraak in Nederland	12
	Begrippenlijst	19
Thema 14	Wetboek van Strafrecht	23
Hoofdstuk 1	Introductie	24
Hoofdstuk 2	Inhoud en opbouw Wetboek van Strafrecht	27
Hoofdstuk 3	Opzet en schuld	31
Hoofdstuk 4	Poging	34
Hoofdstuk 5	Daders en medeplichtigen	38
Hoofdstuk 6	Strafuitsluitingsgronden	44
Hoofdstuk 7	Bedreiging	52
Hoofdstuk 8	Diefstal Verduistering Verduistering in dienstbetrekking	56
Hoofdstuk 9	Huisvredebreuk Lokaalvredebreuk Verboden toegang	60
Hoofdstuk 10	Mishandeling Zware mishandeling	66
Hoofdstuk 11	Vernieling Openlijke geweldpleging	69
Hoofdstuk 12	Opzettelijke brandstichting Brand door schuld	73
Hoofdstuk 13	Weigeren hulpbetoon Nalaten van hulp	77
Hoofdstuk 14	Terrorismebestrijding	81
Hoofdstuk 15	Ambts- of beroepsgeheim schending bedrijfsgeheim	88
	Begrippenlijst	92
Thema 15	Wetboek van Strafvordering	99
Hoofdstuk 1	Introductie	100
Hoofdstuk 2	Inhoud en opbouw Wetboek van Strafvordering	102
Hoofdstuk 3	De verdachte	106
Hoofdstuk 4	Dwangmiddelen	111
Hoofdstuk 5	Aanhouden	116
Hoofdstuk 6	Onderzoek aan lichaam en kleding	122
Hoofdstuk 7	In beslag nemen	127
	Begrippenlijst	131
Thema 16	Overige wet- en regelgeving	135
Hoofdstuk 1	Introductie	136
Hoofdstuk 2	Arbeidsomstandighedenwet	138
Hoofdstuk 3	Verkeersregels op privaat terrein	148
Hoofdstuk 4	Algemene verordening gegevensbescherming	153
Hoofdstuk 5	Wet Particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus	160
Hoofdstuk 6	Wet Wapens en munitie	172
Hoofdstuk 7	Opiumwet	182

	Begrippenlijst	200
Thema 17	Specifiek rapporteren	211
Hoofdstuk 1	Introductie	212
Hoofdstuk 2	Een specifiek rapport opstellen	214
Hoofdstuk 3	Specifiek rapporteren in Word	222
Thema 18	Waarnemen	237
Hoofdstuk 1	Introductie	238
Hoofdstuk 2	Waarnemen	239
Hoofdstuk 3	Waarnemen als beveiligiger	243
Thema 19	Doelmatig optreden	249
Hoofdstuk 1	Introductie	250
Hoofdstuk 2	PEC BV	252
	Index	261

VOORWOORD

Voor je ligt een theorieboek Beveiliging 2 dat onderdeel is van de lesmethode inORDE. Deze mbo-methode bevat leermiddelen voor de opleidingen:

- Beveiliging 2
- Beveiliging 3.

Beveiliging 2 bestaat uit een digitale leeromgeving en twee theorieboeken:

1. Veiligheid en beveiliging basis
2. Wet- en regelgeving basis | Specifiek rapporteren | Waarnemen | Doelmatig optreden

Met deze twee delen bereid je je voor op alle SVPB-examens Beveiliging 2: Veiligheid en beveiliging basis, Wet- en regelgeving basis, Specifiek rapporteren basis, Waarnemen basis en Doelmatig optreden basis.

Thema's

Beveiliging 2 is opgedeeld in 19 thema's. De thema's zijn zo veel mogelijk afgestemd op de onderwerpen uit de examens. De thema's Specifiek rapporteren, Waarnemen en Doelmatig optreden bevatten direct alle onderwerpen van het betreffende examen. Alle thema's worden los aangeboden in de digitale leeromgeving.

Veiligheid en beveiliging basis

- Het beroep beveiliging
- Het werkveld
- Basiskennis beveiliging
- Informatiebeveiliging
- Communiceren
- Arbeidsomstandigheden
- Weerbaarheid
- Controleren en surveilleren
- Preventief en repressief handelen
- Proactief beveiligen
- Brandpreventie en -bestrijding
- Bouwkundige en technische hulpmiddelen

Wet- en regelgeving basis | Specifiek rapporteren | Waarnemen | Doelmatig optreden

- Inleiding recht
- Wetboek van Strafrecht
- Wetboek van Strafvordering
- Overige wet- en regelgeving
- Specifiek rapporteren
- Waarnemen
- Doelmatig optreden

In elk thema is in de digitale leeromgeving een overzicht beschikbaar waarin is aangegeven welke exameneisen in welk hoofdstuk behandeld worden.

Aan de slag met een thema

Elk thema heeft dezelfde opbouw. Je begint in de digitale leeromgeving met oriëntatieopdrachten waarmee je kennismaakt met het onderwerp.

Dan ga je met een hoofdstuk aan de slag, die altijd begint met de leerdoelen die centraal staan. Met theorie, voorbeelden, websites en video's worden onderwerpen uitgelegd. In de boeken worden websites en video's met dit icoon aangegeven.

Ga naar de digitale leeromgeving

Direct na de uitleg kun je met opdrachten aan de slag. De soorten vragen die gebruikt worden, komen ook voor op je SVPB-examen.

Voor de thema's die horen bij de examens Veiligheid en beveiliging basis en Wet- en regelgeving basis gelden nog enkele extra's. Elk hoofdstuk eindigt met een samenvatting. Handig bij de voorbereiding van een toets of examen. Met een Test je kennis-toets kun je vaststellen of je de inhoud van het hoofdstuk goed kent. En bij sommige hoofdstukken staan er nog praktijkopdrachten voor je klaar. Je docent zal aangeven of je daarmee aan de slag gaat (alleen of met een medestudent). De belangrijkste begrippen uit een thema die je moet kennen, kun je op verschillende manieren oefenen met een begrippentrainer.

Werken met de digitale leeromgeving

inORDE bestaat altijd uit boeken plus een digitale leeromgeving. In deze online omgeving vind je opdrachten en alle theorie die ook in je theorieboeken staat. Je docent kan in deze omgeving ook toetsen voor je klaarzetten.

Ter voorbereiding op je examen Veiligheid en beveiliging basis en Wet- en regelgeving basis kun je onbepaald oefenen met SVPB-oefenexamens.

Van alle SVPB-examens vind je een Word-bestand waarin staat aangegeven waar in welk thema en hoofdstuk je de exameneis kunt vinden. Plus de mogelijkheid om eigen aantekeningen te maken.

De digitale leeromgeving kun je bereiken via digitaal.boomonderwijs.nl.

Hoe moet je de licentie activeren?

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken, moet je de licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

THEMA 13

INLEIDING RECHT

HOOFDSTUK 1

INTRODUCTIE

Stel je eens voor dat er geen regels in het verkeer zijn en geen regels die vernieling en diefstal verbieden. Misschien heeft dat wel leuke kanten, maar waarschijnlijk wordt het al gauw een grote chaos.

Uit ervaring weten we dat het noodzakelijk is om regels te hebben. We moeten weten hoe we met elkaar behoren om te gaan in het verkeer, maar ook bijvoorbeeld op het werk en thuis.

De regels die voor iedereen in Nederland gelden, zijn vastgelegd in onze wetsregels. Die noemen we samen het Nederlandse recht.

Dat recht geldt natuurlijk op Nederlands grondgebied. Iemand die daar een strafbaar feit begaat, valt onder het Nederlandse strafrecht en wordt in Nederland berecht. In bepaalde situaties geldt het Nederlandse recht zelfs buiten Nederland.

De wetsregels zijn bedacht en vastgelegd door onze volksvertegenwoordigers en door de regering. Samen met hun ambtenaren zijn ze de landelijke overheid.

Als je wilt begrijpen welke soorten regels er zijn en voor wie ze gelden, is het verstandig met dit thema aan de slag te gaan. Daarmee wordt het eenvoudiger de thema's Strafrecht, Strafvordering en Overige wet- en regelgeving te volgen.

Inhoud thema

In dit thema worden de volgende onderdelen behandeld.

Recht

Een overzicht van soorten regels die we in Nederland hebben en voor wie de regels gelden.

Rechtspraak in Nederland

Basisinformatie over de rechtsprekende macht. Deze 'macht' spreekt 'recht' als regels onduidelijk zijn of worden overtreden.

Begrippenlijst

Een overzicht met alle belangrijke begrippen uit het thema en een omschrijving van elk begrip. Alle begrippen uit deze begrippenlijst kun je oefenen met behulp van de begrippentrainer in de digitale leeromgeving.

SVPB-exameneisen

De SVPB geeft voor dit thema geen exameneisen.

HOOFDSTUK 2

RECHT

2.1 Inleiding

Het gedrag dat we van iedereen verwachten, is opgeschreven in regels. Regels worden ook wel **recht** genoemd. De regels zijn nodig om onze samenleving leefbaar te maken en te houden.

Regels:

- 1.
- 2.
- 3.

Leerdoelen

- Je kunt beschrijven wat een wetsregel is.
- Je kunt het verschil tussen publiekrecht en privaatrecht beschrijven.
- Je weet dat strafrecht een onderdeel is van publiekrecht en kunt de twee belangrijkste wetboeken uit het strafrecht benoemen.

2.2 Geschreven recht

Als een regel voor iedereen en overal op Nederlands grondgebied geldt, noemen we die regel een **wetsregel**. Andere regels gelden alleen in een bepaalde provincie, een bepaalde gemeente of een bepaald waterschap. Die regels noemen we **verordeningen**.

Wetsregels

Regels die zijn opgeschreven in wetboeken noemen we geschreven recht. Uit het geschreven recht moeten beveiligers een aantal wetsregels kennen en kunnen toepassen. Een wetsregel is een geschreven regel die is gemaakt door de landelijke overheid en geldt voor iedereen en overal op Nederlands grondgebied.

Voorbeelden zijn: de Grondwet, de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus, de Wet wapens en munitie en de Opiumwet.

Publiekrecht en privaatrecht

Als we kijken naar voor wie de regels gelden, verdelen we geschreven recht in publiekrecht en privaatrecht.

2.3 Publiekrecht

Het **publiekrecht** regelt de algemene belangen van onze samenleving. Het gaat over regels waarvan de meeste mensen vinden dat ze voor onze samenleving belangrijk zijn.

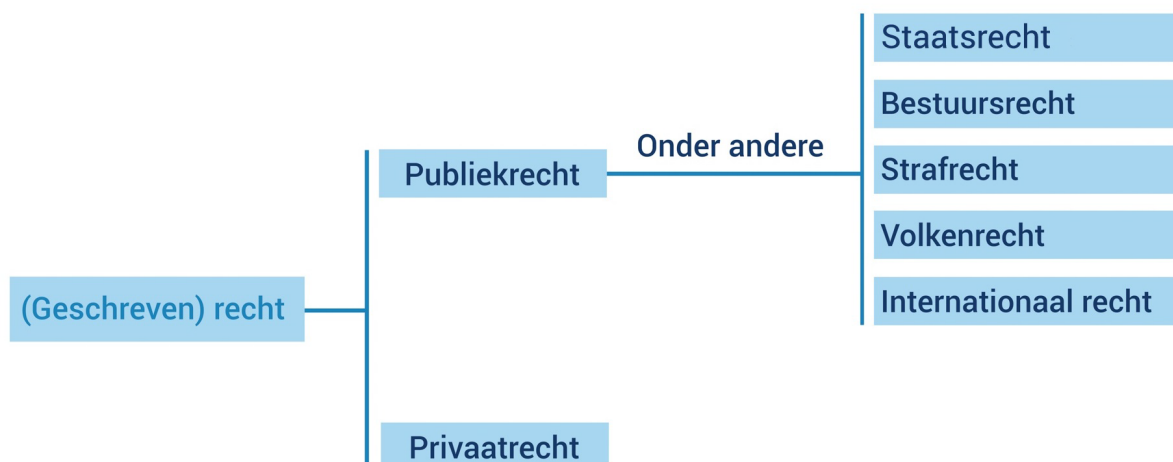
Publiekrecht regelt de rechtsverhoudingen tussen een burger en de overheid en tussen overheden onderling.

De regels uit het publiekrecht gelden voor iedereen. Overtreding van een regel is geen zaak tussen een dader en een slachtoffer, maar tussen een dader en de samenleving. Iedereen (dus ook de overheid) moet zich aan de regels uit het publiekrecht houden.

Een overtreder van een regel kan door een officier van justitie - als vertegenwoordiger van de Nederlandse samenleving - voor de rechter worden gebracht. Als de rechter vindt dat de officier van justitie voldoende bewijs heeft geleverd, kan hij de overtreder straffen.

Strafrecht als onderdeel van het publiekrecht

Een van de onderdelen van het publiekrecht is het strafrecht. Van het publiekrecht zijn alleen delen van het strafrecht examenstof voor beveiligers.

De wetboeken uit het strafrecht

De basis van het strafrecht is vastgelegd in twee wetboeken:

1. Wetboek van Strafrecht
2. Wetboek van Strafvordering.

2.4 Privaatrecht

Als twee mensen het met elkaar oneens zijn, regelen ze dat meestal wel met elkaar. Daar hebben ze de overheid niet voor nodig.

Toch komt het vaak voor dat mensen een conflict over privé zaken niet samen kunnen oplossen. Dan kan de rechter worden gevraagd over het conflict een uitspraak te doen. De uitspraak van de rechter is bindend. Dit betekent dat beide partijen zich aan de uitspraak moeten houden.

Het **privaatrecht** regelt de rechtsverhoudingen tussen burgers onderling en wordt daarom ook wel ‘burgerlijk recht’ of ‘civiel recht’ genoemd. Een burger kan in het privaatrecht ook een bedrijf of een instelling zijn.

De regels uit het privaatrecht gelden, net als de regels uit het publiekrecht, voor iedereen.

Het privaatrecht is géén examenstof voor beveiligers.

2.5 Samenvatting

Geschreven recht

- In Nederland hebben we het gedrag dat we van iedereen verwachten opgeschreven in regels.
- Als een regel voor iedereen en overal in Nederland geldt, noemen we een regel een ‘wetsregel’.
- Regels die alleen gelden in een bepaalde provincie, een bepaalde gemeente of een bepaald waterschap, noemen we ‘verordeningen’.
- Regels worden ook wel ‘recht’ genoemd.
- Als we kijken naar voor wie de regels gelden, verdelen we geschreven recht in:
 - publiekrecht
 - privaatrecht.

Publiekrecht

- Publiekrecht regelt de rechtsverhoudingen tussen een burger en de overheid en tussen overheden onderling.
- Strafrecht is een onderdeel van het publiekrecht.
- De basis van het strafrecht is vastgelegd in twee wetboeken:
 - Wetboek van Strafrecht
 - Wetboek van Strafvordering.

Privaatrecht

Privaatrecht regelt de rechtsverhoudingen tussen burgers onderling.

HOOFDSTUK 3

RECHTSPRAAK IN NEDERLAND

3.1 Inleiding

De overheid heeft veel belangrijke taken, waaronder rechtspreken. Om te voorkomen dat de overheid haar macht gaat misbruiken, zijn de belangrijkste taken van de overheid zo veel mogelijk gescheiden. Die scheiding wordt de 'trias politica' genoemd. De rechtspraak maakt deel uit van de trias politica.

Leerdoelen

- Je kunt de drie belangrijkste taken van de overheid benoemen.
- Je kunt het begrip 'rechtsstaat' beschrijven.
- Je kunt de drie rechtscolleges en hun belangrijkste taken benoemen.
- Je kunt het verloop van een strafrechtzaak globaal beschrijven.

3.2 Trias politica

De landelijke overheid heeft drie belangrijke taken:

- regels maken
- regels uitvoeren
- rechtspreken.

Regels maken

De wetgevende macht wordt gevormd door de Eerste en Tweede Kamer (samen het parlement) en de regering. Zij maken de wetten waaraan iedereen zich moet houden.

Regels uitvoeren

De uitvoerende macht is de regering die met ambtenaren van de landelijke overheid, zoals de politie en boa's zorgt dat de wetten worden uitgevoerd en nageleefd.

Rechtspreken

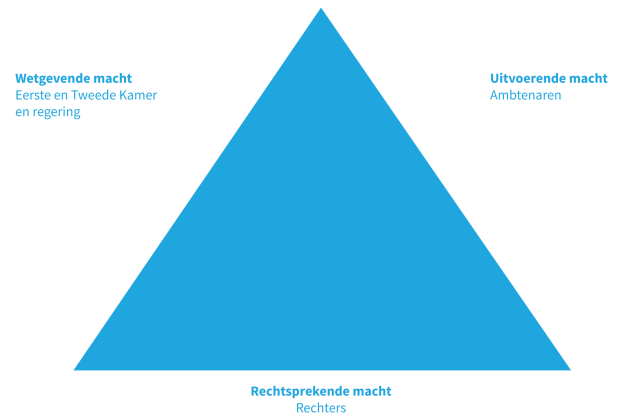
Als de regels niet duidelijk zijn of worden overtreden, moet er recht worden gesproken. De rechtsprekende macht bestaat uit rechters. Zij hebben de taak recht te spreken als:

- een burger of een organisatie een regel heeft overtreden (publiekrecht) of
- burgers een conflict met elkaar hebben en er samen niet uitkomen (privaatrecht).

Gescheiden machten

Om te voorkomen dat de overheid haar macht misbruikt, zijn de belangrijkste taken van de overheid zo veel mogelijk gescheiden. Deze scheiding in drie 'machten' wordt **trias politica** genoemd.

Iemand die in de Tweede Kamer zit en regels maakt (wetgevende macht), mag bijvoorbeeld niet tegelijkertijd recht spreken als rechter. Een politieman die moet zorgen dat regels worden nageleefd (uitvoerende macht), mag niet straffen als iemand een regel overtreedt. Alleen rechters mogen straffen.

3.3 Nederland een rechtsstaat

De rechtsstaat

Nederland is een **rechtsstaat**. Dit betekent dat iedereen, burgers en overheid, zich moet houden aan de geldende geschreven regels (het recht). Dit is vastgelegd in onze belangrijkste wet: de Grondwet.

Iemand die zich niet houdt aan een regel uit een wet of een verordening, kan door de overheid worden gestraft.

De rechtsprekende macht

Om te kunnen straffen heeft de overheid rechters die bepalen óf en hoe er gestraft wordt. Dit valt onder het strafrecht.

Bij een strafzaak wordt iemand verdacht van het plegen van een strafbaar feit. De verdachte wordt daarom door het Openbaar Ministerie voor de rechter gebracht. Dit doet een openbare aanklager: de officier van justitie.

Naast straffen kunnen rechters ook een uitspraak doen in situaties waarin twee burgers het niet met elkaar eens zijn. De meeste rechtszaken (ruim 70 %) gaan over conflicten tussen mensen onderling of tussen mensen en de overheid. Dit valt onder het privaatrecht.

Nederland kent ongeveer 2500 rechters en raadsheren die – met hun medewerkers - per jaar tussen 1,5 en 2 miljoen rechtszaken behandelen.

Rechters zijn onafhankelijk en onpartijdig. Ze luisteren naar de betrokken partijen, advocaten, deskundigen en getuigen. Ze bestuderen bewijsmateriaal en gaan zo nodig persoonlijk op de plaats kijken waar een strafbaar feit heeft plaatsgevonden.

In strafzaken beoordeelt de rechter of iemand schuldig is en gestraft moet worden. In zaken die onder het privaatrecht vallen, beoordeelt hij wie er gelijk heeft.

3.4 De rechtscolleges

De rechtsprekende macht kent drie verschillende rechtscolleges:

- De rechtbank (11 x)
- Het gerechtshof (4 x)
- De Hoge Raad der Nederlanden (1 x).

De rechtbank

Rechtszaken worden altijd als eerste bij de rechtbank behandeld. Bij de **rechtbank** zijn er verschillende rechters voor het behandelen van rechtszaken:

- De ‘meervoudige kamer’, waar drie rechters samen rechtspreken. Zij behandelen zaken over ernstige misdrijven. Een van de rechters is de president van de rechtbank. Hij doet uitspraak, ook namens de andere twee rechters.
- De politierechter behandelt eenvoudige zaken waarbij de officier van justitie een maximale gevangenisstraf eist van één jaar.
- De kinderrechter behandelt strafzaken tegen strafrechtelijk minderjarigen (verdachten tussen de 12 en 18 jaar).
- De economische rechter behandelt economische delicten.
- De kantonrechter behandelt onder andere:
 - in het privaatrecht: ontslag, loonconflicten en consumentenzaken
 - in het strafrecht: beroepsprocedures verkeersboetes, strafprocedures voor stroperij en allerlei overtredingen zoals te hard rijden, wildplassen en vandalisme.

In een rechtszaak kan zowel de verdachte als de officier van justitie in hoger beroep gaan bij een gerechtshof, wanneer hij het niet eens is met de uitspraak van de rechter.